

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: **Zvládání bolesti v I. době porodní**

Autor: **Radomíra Karešová**

Téma bakalářské práce je vhodně zvolené. Narození dítěte je zázrak a porod jistě patří mezi významné události v životě ženy. Porod je ale také akt spojený s bolestí, jejíž vnímání i zvládání je vysoce individuální. Odstranit nebo alespoň tlumit bolest se lidstvo snaží již odpradávná.

Teoretická část:

Celkově je práce sepsána na 87 stranách, přibližně polovina je věnována teoretické části, polovina pak části empirické. Cíle práce jsou jasně definovány. Teoretická část práce je přehledná, pěkně zpracovaná. Studentka prokázala znalost dané problematiky a teoretická část práce obsahuje solidní přehled poznatků daného tématu.

Empirická část

Výzkumný problém je definován jasně. Práce se snaží zmapovat problematiku bolesti v souvislosti s porodem, a na základě získaných výsledků seznámit porodní asistentky s daným šetřením, a tím pomoci zkvalitnit individuální ošetrovatelskou péči o rodičky.

Vzorek tvoří celkem 100 respondentek z oddělení šestinedělí v nemocnicích Náchodě, Trutnově a FN v Hradci Králové. Soubor lze pro účely bakalářské práce považovat za dostatečně velký. Za metodu šetření byl zvolen dotazník, který se skládal ze dvou částí – první část (vypracovaná studentkou) obsahuje 17 otázek (viz příloha č. 1). Otázky jsou vhodně zvoleny, nemám k nim žádné připomínky. Druhou část šetření tvořil český překlad americké verze dotazníku strachu z bolesti FPQ-III. Studentka jeho volbou prokazuje určitou odbornou erudici a zájem o daný problém.

Výsledky výzkumu jsou bohužel nejslabší částí jinak velmi pěkné práce. Jsou prezentovány formou tabulek, grafů a popsány. Prezentace výsledků není moc přehledná. Studentka např. uvádí v tabulkách absolutní čísla jednotlivých odpovědí, tyto jsou většinou popsány a výsledky pak interpretovány společně s uvedením procentuálního zastoupení. Pod tabulkami jsou uvedeny grafy s procentuálním zastoupením. Procenta zde neodpovídají procentům uváděným v textové interpretaci výsledků, takže se poněkud ztrácí přehlednost. Interpretace grafů chybí u grafů č. 1 (s.41), 2 (s.42), 9 (s.49), 15 (s.61), 20 (s.62), 21 (s.63). Některé z uvedených výsledků jsou pak špatně interpretovány či jsou procenta špatně vypočítána (z jiného základu než jak studentka uvádí). Např. komentář studentky k tabulce 2 (s.42) „Podle věkových skupin v dotazníku snáší bolest v běžném životě velmi dobře 10 (10 % 26-35 let) žen ...“ – procenta jsou počítána z celkového počtu respondentů nikoliv podle věkových skupin, jak je zde uvedeno. Další příklady – tab. 3, s. 43 – „Zkušenost s intenzivní bolestí mimo porod má již 23 (55 %) prvorodiček,...“ – celkem prvorodiček které odpovídaly bylo 49, kde ano odpovědělo 23, ne 26, tedy 23 ze 49 je 47 %, nikoliv 55 %, ... Správná interpretace vypočítaných 55 % by byla – Z těch, které odpověděly, že mají zkušenost s intenzivní bolestí bylo 55 % prvorodiček ...Stejný problém se vyskytuje i u interpretace

podle věku, s. 44 („ve věkové kategorii 16-25 let udává 11 (26 %) ...“ – 11 z 28 je 39 %, nikoliv 26 %. Otázka 8, tabulka 5, s. 49 – „ve věkové skupině 16-25 let 18 (28 %) ...“ – v této věkové kategorii odpovědělo celkem 26 žen – jedná se tedy o 69 %, atd. Další špatné interpretace výsledků, či vypočítaných procent se týká tab. 11 (s. 50), tab. 12 (s. 51), tab. 26 (s. 61), tab. 27 (s. 62), tab. 28 (s. 63), tab. 29 (s.64), tab. 33 (s. 67). Procenta jsou špatně vypočítána a interpretována i u hodnocení využívání úlevových poloh. Zde ženy zřejmě mohly zaškrtnout více odpovědí. Studentka uvádí „prvorodičky nejvíce preferují polohy na boku 31 (14 %) ...“. Opět 31 žen ze 49 prvorodiček je 63 %, nikoliv uvedených 14 %. Studentka zřejmě za 100 % souboru brala součet všech odpovědí (a nikoliv počet prvorodiček). V interpretaci ale uvádí, že se jedná o procento prvorodiček, druhorodiček, ... které zmíněnou polohu volí. Řada výsledků je tedy špatně interpretována, procenta špatně vypočítána, výsledky ztrácí svoji přehlednost.

Diskuse je vedena vhodnou formou, nicméně tam, kde jsou k diskusi použity chybně interpretované nebo chybné výsledky, i diskuse je chybná. Kladně hodnotím závěr diskuse, kde autorka na základě svého výzkumu shrnuje doporučení pro porodní asistentky.

Závěr práce je vhodně zvolený, nemám námitky. Hlavní přínos práce spatřuji v solidním přehledu poznatků v teoretické části práce, také ve výběru metodiky studentka prokázala znalost i zájem o danou problematiku. Literaturu tvoří celkem 44 titulů českých i zahraničních autorů a studentka prokázala schopnost správně s literaturou pracovat. Přílohy obsahují dotazník a obrazovou dokumentaci. Jsou vhodně zvolené.

Celkové stanovisko:

Práce se zabývá aktuálním a důležitým tématem. Teoretická část je přehledná, autorka odpovídajícím způsobem zpracovala poznatky dané problematiky. Cíle práce byly splněny. Nejslabší částí práce je zpracování výsledků – jistá nepřehlednost, špatná interpretace relativních hodnot, někdy špatně vypočítaná procenta (např. z jiného základu než jak studentka potom interpretuje). Doporučuji proto autorce, aby si tyto záležitosti ujasnila a k obhajobě práce výsledky upravila. Diskuse i závěr práce jsou odpovídající. Ve svém hodnocení musím nicméně přihlédnout k části „výsledky“, která mi nedovolí bakalářskou práci klasifikovat lépe, i když jinak práci považuji za pěknou.

Náměty pro diskusi:

- Zajímá mě Váš názor na úlevové polohy při porodu. Jaká si myslíte, že je nejlepší? Jakou polohu si ženy nejčastěji volí?
- Za hlavní cíl své práce si kladete „pomoci svými výsledky porodním asistentkám při zkvalitnění individuální ošetrovatelské péče o rodičky z hlediska efektivního tlumení bolesti“. Jakým způsobem toho chcete dosáhnout?

Závěrečnou bakalářskou práci klasifikuji **dobře**.

V Hradci Králové 26.5.2008

MUDr. Lenka Hodačová, Ph.D.
Ústav sociálního lékařství
Univerzita Karlova v Praze
Lékařská fakulta v Hradci Králové